

ELS SOCIALISTES VOLEM CONSTRUIR UN PONT CAP AL FUTUR

Els socialistes valencians pretenem impulsar en esta Comunitat una segona modernització des del mateix esperit transformador amb què impulsem el desenvolupament de la nostra autonomia i del conjunt de la societat valenciana en els anys vuitanta. Llavors, l'agenda política va estar marcada per la construcció de les institucions que ens van connectar amb la nostra pròpia història i que ens van permetre recuperar la nostra estima com a poble. La urgència en l'acció de govern de la Generalitat venia marcada per les grans desigualtats existents en aquell moment. El desafiament, entre altres coses, era construir els sistemes de salut, d'ensenyança i de protecció de les persones majors. Era també una prioritat la defensa del patrimoni cultural i de la nostra llengua pròpia.

Avui volem construir un pont cap al futur, un pont que permeta a la nostra Comunitat donar respostes satisfactòries als reptes del segle XXI. Per aquest motiu, el projecte dels socialistes valencians passa per una reforma de l'Estatut d'Autonomia fruit d'una gran pacte amb la societat valenciana per a promoure una segona modernització que faça possible una resposta progressista als nous reptes.

La nostra ambició de futur és la Comunitat: una comunitat que aspira a ser reconeguda per la seua puixança i el seu progrés, però especialment pel seu compromís amb la seua gent, les seues preocupacions, les seues aspiracions i el seu benestar. Per totes estes raons, la reforma de l'Estatut que defèn el PSPV-PSOE es basa en dos objectius bàsics:

- * *Ampliar* el reconeixement de drets ciutadans en aspectes concrets que afecten directament el benestar social i individual de les persones; i
- * *Augmentar* la capacitat de govern i el reconeixement de la Comunitat Valenciana com una comunitat històrica que mira al futur amb determinació i espenta.

La reforma estatutària no pot limitar-se a una mera ampliació del nostre àmbit d'auto-govern o, en termes més jurídic-constitucionals, una ampliació fins al màxim sostre

competencial permés per la nostra Constitució —objectiu al què, per descomptat, no renunciem i pel que treballarem amb tot el nostre interès—; per als socialistes, ampliar el nostre nivell d'autonomia en el marc de la Constitució només pot ser una qüestió instrumental en relació a la millora de les condicions de vida de les ciutadanes i ciutadans d'aquesta Comunitat.

És veritat que una afirmació d'aquest tipus planteja molts altres i variats interrogants, pel fet que, entre altres coses, eixes condicions inclouen aspectes de caràcter més material en la vida de les persones —treball, vivenda, atenció sanitària—; com també aspectes afectius entre els que es troba —com no?— el sentiment identitari; o, així mateix, valoracions sobre l'oportunitat del quan, el com i els continguts dels canvis que s'han d'escometre sense generar més tensions que les convenients o assumibles per una societat en un moment donat. Totes estes qüestions formen part del debat polític diari en el que els socialistes valencians som i volem ser protagonistes de primer orde.

Ara bé, aquest punt de partida ens permet plantejar la reforma de l'Estatut des d'una posició no merament lligada als nostres sentiments comunitaris, sinó des del punt de vista de les ciutadanes i ciutadans que tenen que veurese-les tots els dies amb assumptes que els afecten i que estan relacionats amb l'àmbit públic de decisions.

Adoptar aquest punt de vista té conseqüències immediates. La primera és que el problema que pretenem enfrontar no és jurídic, sinó polític o, si es prefereix, d'actitud. Les Corts Valencianes han constituït recentment una Comissió per a l'estudi de la reforma de l'Estatut. No és la primera vegada que ocorre i, per desgràcia, anteriors experiències no van prosperar. No podem permetre'ns un nou fracàs i això depèn de les forces polítiques cridades a liderar aquest procés de reforma: el grup popular, el grup socialista i el grup d'Esquerra Unida-els Verds. Tenim davant de nosaltres una oportunitat històrica que no podem deixar escapar. Els socialistes estem disposats a treballar sense escatimar esforços per aconseguir un consens d'ampli abast que situe a esta Comunitat en termes estatutaris a l'avantguarda de les comunitats autònomes de l'Estat.

ELS SOCIALISTES DEFENEM UNA ÀMPLIA REFORMA DEL NOSTRE ESTATUT D'AUTONOMIA

Ara bé, aquest ideal del consens no pot ocultar l'ambiciosa reforma amb què els socialistes estem compromesos, i és que per a aconseguir els objectius assenyalats, els socialistes defenem una àmplia reforma del nostre Estatut. Al nostre entendre —deixant de costat les qüestions de mera tècnica jurídica, en la qual cosa l'actual redacció de l'Estatut és certament millorable— són cinc els grans àmbits de la nostra norma institucional bàsica que exigeixen una reforma substantiva: primer, ampliar el catàleg de drets i llibertats de què disfruten els valencians i les valencianes; segon, millorar el funcionament, la capacitat i l'eficàcia democràtiques de les nostres institucions; tercer, ampliar el nivell de competències assumit; quart, enfortir el pes de la nostra Comunitat en el marc de distribució territorial del poder establert; i, quint i últim, reafirmar la nostra identitat com a poble singular i diferenciat en el conjunt de l'Espanya de les Autonomies.

1 UNA REFORMA QUE AMPLIE EL CATÀLEG DE DRETS I LLIBERTATS DELS VALENCIANS I LES VALENCIANES

Els socialistes valencians volem una reforma que, en primer lloc, amplie el catàleg constitucional de drets de les valencianes i dels valencians. Estatutàriament podem regular nous drets individuals, nous drets socials, nous drets col·lectius, nous drets de participació; i això, en definitiva, és millorar la qualitat de vida de les valencianes i dels valencians.

En la línia de les declaracions de drets més avançades, els socialistes valencians volem que el nostre Estatut mantinga expressament el compromís amb la defensa dels drets humans en el món, tenint en compte la solidaritat com a principi de convivència, la promoció de la sostenibilitat i la importància de l'accés universal a les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Però també volem que s'amplie substancialment el catàleg de drets de les valencianes i dels valencians i introduir les seues garanties jurisdiccionals.

La nostra intenció és que la Comissió per a l'estudi de la Reforma de l'Estatut d'Autonomia que s'ha constituït en les Corts estudeie la conveniència d'ampliar els àmbits de llibertat i seguretat de les valencianes i dels valencians. El passat 9 d'octubre del 2003 el PSPV-PSOE va fer pública una proposta de reforma estatutària en què es contenia una relació detallada d'innovacions en la línia d'assegurar majors cotes de llibertat, igualtat, solidaritat, seguretat i participació democràtica.

Proposàvem ampliar l'àmbit de llibertat de les valencianes i dels valencians per mitjà del reconeixement del dret a consentir tractaments mèdics o experiments científics i metges; dels drets morals d'autor; l'establiment exprés de la prohibició de mandat imperatiu per als membres de les Corts; o la inclusió d'un Consell Valencià de la Comunicació Social que vetlle pel respecte dels drets d'informació i llibertat d'expressió, el pluralisme polític i social i la independència dels mitjans de comunicació públics.

Proposàvem assegurar una major igualtat entre les valencianes i els valencians per mitjà del reconeixement de la igualtat en la promoció del treball; la igualtat en l'accés a l'ensenyança superior en raó del mèrit; una redacció de l'Estatut respectuosa amb les sensibilitats de gènere; l'establiment de la paritat en les llistes electorals autonòmiques; o el reconeixement de la igualtat en les prestacions derivades de la maternitat.

Proposàvem ampliar les cotes de solidaritat social per mitjà del reconeixement del dret a l'orientació professional; drets de les persones discapacitades a la readaptació professional i social i a la formació professional; o el dret a un salari d'inserció social.

Proposàvem oferir més seguretat a les valencianes i als valencians per mitjà del reconeixement del dret a la presumpció d'innocència i a un jutge imparcial en el dret administratiu sancionador; la millora de la regulació de la policia i de les competències sobre Administració de Justícia; l'ampliació de les competències de la Policia Autonòmica; o l'assumpció per part de la Generalitat de l'execució de la policia de tràfic.

Proposàvem una major participació de les ciutadanes i ciutadans de la Comunitat en la presa de decisions públiques per mitjà de l'obertura de noves vies a la participació ciutadana en el procediment parlamentari i de l'assumpció de competències en matèria de consultes populars, de consells ciutadans de participació o en el foment de l'accés a les tecnologies de la comunicació per a la participació política.

Es tracta, òbviament, d'una llista de drets i garanties que no és tancada i que pot millorar-se i matisar-se amb el concurs de tots –ciutadans, col·lectius i grups parlamentaris–, però que, sens dubte, permeten millorar de forma directa i incontestable la qualitat de vida de les valencianes i dels valencians.

2 UNA REFORMA QUE MILLORE EL FUNCIONAMENT, LA CAPACITAT I L'EFICÀCIA DEMOCRÀTIQUES DE LES NOSTRES INSTITUCIONS

El nostre partit, el PSPV-PSOE té l'orgull d'haver contribuït a alçar des dels primer moments que no hi havia rés, les institucions que conformen la nostra Generalitat. Aquesta reivindicació, no obstant, no impedeix valorar des d'una perspectiva històrica les carències d'un Estatut fet per uns legisladors llavors novells en eixos combats i que, a més, ara té que veurese-les amb noves realitats socials i institucionals.

És òbvia, per tant, la conveniència d'introduir millores en el nostre Estatut en el que es refereix al funcionament democràtic de les nostres institucions. Diria més, podríem discutir els matisos i el seu abast, però no la seua necessitat.

Reduir la barrera del 5% dels vots emesos a la Comunitat Valenciana per a accedir al parlament; permetre que les Corts treballen més mesos durant l'any; ampliar el nombre de diputats per a aconseguir una major proporcionalitat en la representació; incloure en l'Estatut la possibilitat de realitzar decrets legislatius; suprimir la limitació a deu consellers; reformular la convocatòria dels plens; preveure fórmules per a resoldre casos d'empat reiterat en l'elecció del President de la Generalitat que poden arribar a impedir la formació de govern de forma indefinida; contemplar en el text estatutari el Debat de l'Estat de la Comunitat; eliminar el privilegi que assisteix als consellers davant de les causes penals en què es puguen veure immersors; incloure en l'Estatut totes les institucions de la Generalitat —em refereix a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i al Consell Jurídic Consultiu— amb les garanties oportunes per al seu nomenament i funcionament, entre moltes altres, són totes qüestions en què segurament els grups parlamentaris podem posar-nos d'acord.

En tot cas, crec que hi ha una qüestió afegida a les anteriors que mereix una menció especial: Per a les valencianes i els valencians la facultat plena del President de la Ge-

neralitat per a dissoldre les Corts Valencianes quan ho considere necessari simbolitza el reconeixement de la nostra dignitat històrica i present com a poble; la consecució sense condicions de la nostra vertadera capacitat d'autogovern en un marc constitucional de llibertats; una condició *sine qua non* d'igualtat en l'Espanya de les Autonomies.

Els socialistes entenem que hi ha suficients arguments que justifiquen l'atribució plena al President de la Generalitat d'esta facultat disolutoria i així ho hem defès durant els últims anys sempre que s'ha presentat l'ocasió: Des d'un punt de vista funcional, va de seu en un sistema parlamentari per a garantir l'adequat equilibri de poders; Des d'un punt de vista comparatiu, disposem de l'inqüestionable exemple dels landers alemanys; Des d'un punt de vista estructural, el Tribunal Constitucional no ha deixat de defensar la igualtat de les comunitats autònomes en el marc fixat per la Constitució; Des d'un punt de vista legitimatori, així ho exigeix la igualtat dels ciutadans siga quin siga la seua comunitat de procedència; Des d'un punt de vista conceptual, fet diferencial només és el garantit constitucionalment i no és aquest el cas; Des d'un punt de vista històric, fa temps que la totalitat de les comunitats autònomes han aconseguit la seua majoria d'edat; Des d'un punt de vista polític, permetria rebaixar la focalització de l'atenció política a Catalunya i el País Basc; Des d'un punt de vista econòmic, s'evitarien els costos socials de mantenir una situació d'ingovernabilitat; Des d'un punt de vista teleològic, serveix a l'avanç en l'impuls autonòmic i local; Des del punt de vista valencià, en fi, hi ha suficients arguments històrics (conformació com a regne en el segle XIII; obertura del procés cap a l'autonomia durant la II República només truncat pel començament de la Guerra civil; i obertura de la via de l'article 151 de la Constitució de 1978 només frustrada per motius aliens a esta Comunitat), arguments identitaris (una Comunitat amb suficients senyals d'identitat diferenciades, algunes d'elles garantides constitucionalment com la llengua o el dret foral) i arguments polítics (hi ha consens en tot l'arc parlamentari valencià sobre l'assumpció d'esta facultat sense limitacions —o així s'ha expressat públicament per tots els grups—).

Cal destacar especialment el tractament que el Poder Judicial rep constitucionalment i estatutàriament. Més enllà de les possibilitats d'una reforma estatutària, hauríem de plantejar-nos una adaptació de l'estructura del Poder Judicial a la naturalesa d'un estat compost com l'Estat de les Autonomies, dotant de la potestat de cassació al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana per als recursos judicials iniciats en el

territori de la seua jurisdicció i descentralitzant els treballs d'organització i de govern del Poder Judicial. I, no estaria de més en relació al President del Tribunal Superior de Justícia, dins de l'escàs marge que permet una simple reforma estatutària, incloure que representa al Poder Judicial en la Comunitat, i que el President de la Generalitat ordena la publicació del seu nomenament en el DOGV.

En definitiva, són moltes les raons per a pensar que, entre tots, podem arribar a consensos entorn de la configuració de les nostres institucions d'autogovern que serveixen a la millora de la seua capacitat i la seua eficàcia; permeten una major participació dels ciutadans en els assumptes públics; i amplien les cotes d'autonomia per a la Comunitat Valenciana i els seus ciutadans.

3 UNA REFORMA QUE INCREMENTE EL NIVELL COMPETENCIAL DE LA NOSTRA COMUNITAT

Respecte al nivell de competències, és sabut que el nostre Estatut no va assumir des del principi totes les competències que apareixien en el seu articulat com pròpies. Va ser necessària l'aprovació paral·lela a l'Estatut d'una Llei de transferències, la LOTRAVA, que ens permetrerà gaudir de moltes d'elles fins a la incontrovertible reforma succeïda al març de 1994. A partir d'eixe moment, el nostre nivell competencial garantit estatutàriament es va equiparar definitivament a les mal denominades comunitats històriques o de primera.

Això vol dir que hem aconseguit el màxim sostre competencial? D'alguna manera es pot dir que «No», perquè sempre hi haurà algun badall entre la redacció del nostre Estatut i la de l'article 149 de la Constitució que permeta ampliar una miqueta més un llistat d'altra banda prou complet.

Ara bé, podem equiparar la possibilitat d'ampliació a la seua conveniència? Ací necessàriament hauríem d'abaixar a l'anàlisi concret de cada cas, cosa òbviament, que en esta seu no podem fer. Segurament tots els grups podrem acordar de comú acord l'assumpció d'algunes competències de nou encuny com la policia sobre el tràfic en el marc de la policia autonòmica o una major participació en matèria d'immigració. Potser no troben la mateixa unanimitat altres competències amb perfils més problemàtics

com pot ser la de presons. En tot cas, sóc de l'opinió que estes assumpcions competencials han de ser en tot cas ponderades amb cautela, no vaja a ser que un excés de zel per l'ampliació, tinga com a conseqüència efectes perversos com menors dotacions per als serveis que ja es presten redundant en una pèrdua de la qualitat de vida de les nostres ciutadanes i ciutadans.

La Comissió per a l'Estudi de la Reforma de l'Estatut té davant seu l'apassionant repte d'analitzar la inclusió de noves competències en el nostre text estatutari de les quals els socialistes valencians ja vam oferir a l'octubre passat un avanç tentatiu. Per exemple:

1. Detallar les competències exclusives en matèries com a patrimoni cultural, conservatoris de dansa, centres dramàtics, creació i supressió de municipis, marjals i llacunes, aeroports i aeròdroms que no siguen d'interès general o els consells reguladors de les denominacions d'origen.
2. Asunción de competències en matèria de règim electoral local i de sistema de govern local.
3. Noves competències executives en matèria de protecció civil i associacions; carreteres de l'Estat; suprimir l'opcional reserva de l'Estat sobre la gestió de ports i aeroports; suprimir de la reserva de l'Estat la gestió de les migracions interiors i dels fons d'ocupació; ampliar la gestió de la selecció i nomenament a qualsevol classe de fedataris públics; suprimir la reserva de l'Estat a la gestió dels museus, arxius, biblioteques i, en general, tots els béns de titularitat estatal a la Comunitat Valenciana; afegir gestió de les operacions de crèdit de les Hisendes Locals i gestió de la protecció del domini públic de la zona marítim-terrestre.
- 4 Afegir que en tot cas l'execució de polítiques de l'Estat respecte a Indústria competeix a la Generalitat Valenciana, sense perjudi de les competències sancionadores i d'inspecció que respecte a l'energia nuclear correspon al CEN.
- 5 Afegir que en tot cas el Consell comptarà amb la facultat de designar membres dels òrgans rectors de les Empreses Públiques estatals que tinguen establiment a la Comunitat Valenciana.

6. Aclarir les competències en matèria d'educació.
- 7 Adscriure la competència reglamentària plena sempre que siga possible a les competències executives.

Naturalment, l'assumpció de noves competències via estatutària no obsta a la reivindicació de noves transferències de l'execució de competències pròpies de l'Estat a l'Administració de la Generalitat (per exemple, en matèria d'immigració); com tampoc implica renunciar a donar la batalla per una revisió de l'abast material i formal de la legislació bàsica estatal o de l'abast de conceptes com el d'interès general com a criteri de repartiment competencial que tant han afectat en la seua aplicació al retall competencial de les comunitats autònomes en el nostre país.

En tot cas, tan important com tindre reconegut estatutàriament un ampli catàleg de competències, concreció del nostre autogovern i indicador del nostre nivell d'autonomia, és gaudir dels recursos suficients per a l'exercici adequat de tals competències. Més enllà de la reforma de l'Estatut és necessari resoldre d'una vegada per sempre l'espínol assumpte del model de finançament autonòmic en l'Espanya de les Autonomies. Els socialistes valencians volem un model de finançament autonòmic que assegure els principis d'igualtat, d'autonomia, suficiència financera i coresponsabilitat fiscal, de reequilibri territorial i de solidaritat, i de coordinació entre institucions. La Generalitat hauria de disfrutar d'autonomia tributària efectiva sobre els seus ingressos, sent responsable de l'administració dels impostos propis i cedits, que amb aquest fi serien confiats a una Agència Tributària Autonòmica amb vincles de cooperació amb l'Agència Estatal Tributària. L'objectiu dels socialistes valencians és igualar el gasto públic per habitant en totes les comunitats autònomes —òbviamment, amb les correccions que exigeix la solidaritat interterritorial— i resoldre el principal problema que ens afligeix que és la insuficiència financera, especialment en l'àmbit sanitari.

4 UNA REFORMA QUE ENFORTEIXCA LA POSICIÓ INSTITUCIONAL DE LA COMUNITAT EN EL CONJUNT DE L'ESTAT

Respecte al quart àmbit, la ubicació de la nostra Comunitat en el marc de distribució territorial del poder, els socialistes creiem que la solució de l'Estat de les autonomies

és bona i s'ha demostrat vàlida i positiva per a la convivència dels ciutadans i dels pobles d'Espanya. Ara bé, no considerem que l'estat de les autonomies siga un fet acabat i perfecte perquè seria pensar que la realitat social no canvia. Per això considerem que s'ha d'avançar en la línia dels països federals més avançats d'Europa i del món, com –per citar alguns– Alemanya, Bèlgica o Canadà.

Com hem afirmat, no es tracta tant d'augmentar les competències de les comunitats autònomes, com d'assumir políticament i amb totes les conseqüències la pròpia realitat espanyola actual, açò és, el fet que l'organització del poder estatal està territorialment descentralitzada i que les autonomies, com passa en els països federals, han de participar activament en el govern i la legislació de l'Estat a través d'una cambra legislativa específica de representació territorial. Una cambra que en el cas espanyol havia de ser, i no ho és ara, el Senat. Per això, els socialistes reivindiquem la reforma del Senat per a fer possible que siga un instrument a través del qual les comunitats autònomes participen en el govern d'Espanya i en la presa de decisions estratègiques de l'Estat.

Volem una evolució federal de l'Estat de les Autonomies que garanteixca l'autonomia fiscal efectiva de les comunitats autònomes i un sistema de solidaritat entre els diferents territoris per a garantir la igualtat de servicis públics en tot el territori espanyol i la reducció de les desigualtats entre els ciutadans de les diferents comunitats autònomes.

Un model federal espanyol que afavoreixca, i no dificulte com ara, l'autonomisme cooperatiu i les vies de col·laboració de les comunitats autònomes entre si quan tenen problemes comuns i de les comunitats autònomes amb el govern central en la solució dels problemes col·lectius.

El federalisme que els socialistes defenem és pluralista i solidari, part de l'acceptació de la realitat plural espanyola i la voluntat de convivència entre els pobles d'Espanya. Només un federalisme d'aquest tipus permet la convivència equilibrada entre les diferents identitats i maneres d'entendre l'Espanya de les regions i de les nacionalitats.

Els socialistes volem una comunitat política espanyola que sàpiga conjuguar adequada-

ment unitat i diversitat, que afavoreixca la convivència en igualtat de drets de totes les comunitats espanyoles i que integre les comunitats autònomes en la governació d'un Estat de què són part essencial.

Per això, els socialistes valencians volem una reforma de l'Estatut que garanteixca una autonomia política per a la Comunitat Valenciana semblant a la de Galícia, Catalunya, Andalusia o el País Basc.

Existeixen, en tot cas, altres dos grans qüestions que se susciten respecte a l'enfortiment de la posició institucional de la Comunitat en el conjunt de l'Estat, encara que no sempre tenen solució en l'Estatut o únicament des de l'Estatut.

La primera és la relació que s'estableix amb l'àmbit local del poder polític: municipis, províncies i altres ens locals.

Els socialistes estem convençuts, en primer lloc, que és possible acostar encara més l'administració al ciutadà, donant complida efectivitat al principi de la subsidiarietat. És possible continuar donant passos cap a l'administració única i, per descomptat, està en les nostres mans potenciar la gestió local dels assumptes públics. En aquest sentit, els socialistes valencians ens hem pronunciat reiteradament a favor d'una major dotació de competències i recursos als municipis, especialment en polítiques que requereixen de la màxima proximitat al ciutadà com és el cas de l'educació, l'ocupació, l'habitatge, la immigració o els serveis socials.

El nostre Estatut, d'altra banda, marca una pauta cap a la comarcalització. El PSPV-PSOE sempre ha defès en les seues resolucions congressuals com a objectiu últim la comarcalització i l'adaptació de les Diputacions provincials cap a fórmules més eficaces i efectives de gestió dels problemes locals. Eixe continua sent el nostre objectiu, però no sempre és fàcil caminar en eixa direcció davant d'una realitat complexa ja asentada en el temps.

Els primers governs socialistes de l'etapa autonòmica van optar per una aproximació progressiva que fóra conformant les comarques de forma natural de baix a dalt, a través de la constitució de mancomunitats i dels serveis comarcalitzats en les distintes conselleries. En eixe sentit és veritat que quelcom s'ha avançat, però també s'ha con-

firmat que la comarcalització no és la panacea que resol tots els problemes de l'administració local.

Creiem, doncs, que hem de ser cautelosos amb aquest procés, però això no vol dir que renunciem a això o que ens quedem de braços creuats.

No està de més recordar que fa ara poc més de dos anys es va firmar el Pacte Local de la Comunitat Valenciana. Algunes de les previsions previstes en eixe Pacte podrien i haurien de ser incorporades a l'articulat del nostre Estatut. És el cas del Fons de Cooperació Municipal o de la Comissió de Col·laboració entre la Generalitat Valenciana i els Ens Locals. Possiblement la garantia estatutària impediria l'actual desídia del Partit Popular en esta matèria.

Una última qüestió respecte a l'articulació dels mecanismes de distribució territorial del poder té a veure amb la Unió Europea.

D'una banda, Espanya és un estat autonòmic, o el que és el mateix, l'organització del poder polític a Espanya és complexa, autonòmica i no centralitzada en un únic subjecte. L'estat no és, ni constitucionalment pot ser, el govern central. L'estat som tant les comunitats autònomes com el govern de la nació. Les competències estan repartides entre els diversos nivells de poder i de govern, i estos no guarden entre si una relació de dependència o jerarquia.

D'altra banda, va sent hora que considerem a la Unió com el que és: una realitat cada vegada més *interna* en les nostres societats. Hem creat una nova realitat i no valen els esquemes teòrics de l'estat-nació que ens han acompanyat en els dos últims segles: cal començar a pensar d'una manera diferent.

Per als socialistes és necessari que a Espanya s'accepte plenament que l'estat espanyol és complex i autonòmic. És precís que assumim el nostre pluralisme intern i que, consegüentment, en les matèries que s'hagen de negociar en la Unió per part de l'estat espanyol i que afecten competències autonòmiques es millore substancialment la forma en què les comunitats autònomes participen en la conformació de la posició espanyola sobre la matèria; facilitant, igualment, la participació activa de les comunitats autònomes en el procés de presa de decisions del Consell de Ministres de la Unió.

No estem plantejant més que l'acceptació de manera natural de les transformacions que ha conegut l'estructura de l'estat a Espanya en les últimes dècades, de reconèixer que han sigut altament positives per a la convivència i la cohesió del país, i d'avançar en la línia federalista que pareix obrir-se pas a Europa.

En aquesta mateixa línia, els socialistes valencians, com el conjunt dels socialistes espanyols i el Partit Socialista Europeu apostem per una major presència de les regions, i especialment d'aquelles de poder legislatiu ampli com la Comunitat Valenciana, en el procés de construcció europea.

En general, els Estatuts d'Autonomia han sigut molt parcs en la regulació d'esta matèria, però especialment el nostre, que no arreplega cap previsió.

Amb poques paraules, el nostre Estatut podria incorporar alguna previsió respecte a aspectes tan rellevant com:

- * la possibilitat d'instar al Govern de l'Estat perquè celebre tractats o acords amb altres Estats per a la defensa d'interessos especials de la nostra Comunitat;
- * el dret a ser informada quan de l'elaboració de tractats o convenis pel govern resulte alguna afectació per a la Comunitat;
- * la possibilitat de participar en les delegacions espanyoles davant d'òrgans comunitaris europeus en defensa dels nostres interessos;
- * l'execució en el nostre àmbit territorial d'aquells tractats o convenis internacionals que afecten matèries en què la Comunitat tenen atribuïdes competències en el nostre Estatut;
- * el reconeixement de la Unió Europea com a font d'ingressos;
- * la prohibició que els tractats o convenis internacionals afecten les atribucions i competències de la Comunitat Autònoma, excepte el que preveu constitucionalment;

- * l'obligació de les Corts Valencianes de debatre i executar els tractats internacionals i la normativa de la Unió Europea en tot allò que afecte l'àmbit competencial de la Comunitat Valenciana.

Ara bé, cap d'estes previsions aconseguirà per si sola fer realitat res que no puga succeir ja en la pràctica amb les limitacions que tots coneixem. La nostra presència a Europa i la defensa dels nostres interessos implica canvis de major calat en la forma en què es decideix la nostra posició a Europa en el nivell estatal. Els socialistes estem també compromesos amb l'ampliació dels canals de participació de les comunitats autònomes en la presa de decisions comunitària. No sols per mig de la reforma del Senat, sinó per mig d'altres mecanismes addicionals com pot ser la inclusió en la delegació espanyola davant del Consell de Ministres de la Unió Europea, i en els seus òrgans auxiliars, d'un representant del conjunt de les comunitats autònomes.

5 UNA REFORMA QUE REAFIRME LA NOSTRA IDENTITAT COM A POBLE DIFERENCIAT

Finalment, la reforma de l'Estatut d'Autonomia de la nostra Comunitat és una nova oportunitat de reafirmar la nostra identitat com a poble diferenciat en el marc de l'Estat de les Autonomies. Els valencians, sense caure en l'autocomplaença, hem de defensar i difondre les nostres peculiaritats i els nostres senyals d'identitat, la nostra llengua, les nostres tradicions, el nostre patrimoni historico-artístic, el nostre esperit emprendedor.

Els socialistes valencians volem una societat que s'enorgulleisca unida de la seua identitat, una societat de ciutadans que facen causa cap a dins i cap a fora de la seua condició de valencians. Volem desembolicar, des de les premisses d'eixe valencianisme polític que ens uneix, enriquint la nostra pluralitat, un recobrat sentiment de comunitat que ens faça dignes de respecte i consideració com a poble.

El text actual de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana permet moltes millores en eixa línia de fer més valencianisme allí on la societat valenciana té en estos moments el seu principal senyal d'identitat, la seua carta magna:

1. Unificar la denominació de la Comunitat i de les institucions. I valencianitzar-la.
2. Reconèixer el caràcter de nacionalitat històrica i fer menció expressa als fets diferencials: llengua i dret foral.
3. Incloure l'escut de la Generalitat i referència a la llei reguladora d'altres símbols que tindrà especial consideració de la nostra tradició històrica.
4. Afegir l'exigència del requisit lingüístic en l'accés a la funció pública valenciana, d'acord amb la nostra Constitució.
5. Inclusió com a mèrit preferent en els concursos de personal de l'Administració de Justícia, Notaris, Registradors de la Propietat i Corredors de Comerç de l'especialització en Dret Valencià i el coneixement del valencià.
6. Compromís de la Generalitat Valenciana amb la promoció de la identitat cultural específica de la Comunitat Valenciana.
7. Definir millor el territori de la Comunitat i establir que la seua modificació exigeix reforma de l'Estatut.
8. Regular les comunitats de valencians en l'exterior.

Aquestes i altres mesures poden servir a enfortir el nostre sentiment d'autoestima i projectar cap a l'exterior el sentiment d'un poble que unit aspira a ser reconegut per la seua projecció a Espanya i en el món. Som el que volem ser des del reconeixement d'unes arrels travades en la nostra pròpia història i la vista posada en un futur millor per a tots els que vivim en esta terra. El nostre Estatut és la millor expressió d'eixa voluntat de caminar junts i units com el que som, poble valencià.

UNA REFORMA AL SERVEI DE LA NOSTRA COMUNITAT

Els socialistes valorem els avanços i progressos en benestar i en autogovern de les últimes dècades, però també som conscients que formem una societat en moviment, subjecta a constants canvis i que ha de saber adaptar-se a les noves realitats que succeeixen tant en el nostre si com en el marc nacional i internacional que ens rodeja. Qualsevol avanç o modificació del nostre actual sistema institucional només pot justificar-se des del convenciment que es fa al servei de la millora de les condicions de vida de les ciutadanes i dels ciutadans. Esta és la raó per la qual concebem la reforma de l'Estatut d'Autonomia no sols com una afirmació comunitària de la nostra forma de ser i estar en el món, sinó també com un moment idoni per a assenyalar i reivindicar el sentit que ha de guiar els nostres passos cap al futur; un futur que totes i tots volem de prosperitat i seguretat per a nosaltres i per als nostres fills.

En definitiva, els socialistes aspirem a un Estatut que garanteixca als valencians més drets, més llibertat, més igualtat, més democràcia, més autogovern, més competències, més eficàcia, més proximitat, més valencianisme i més europeisme.

A vegades, excepte en el cas d'experts constitucionalistes, és difícil percebre i molt més d'explicar, però la realitat és que l'Estat de les Autonomies és susceptible d'amples millores en el seu funcionament; millores que redundarien en qualitat de vida per a les ciutadanes i ciutadans d'Espanya, en general, i d'esta Comunitat, en particular.

Els socialistes valencians, convençuts que hem de reafirmar una Espanya plural, volem recórrer eixe camí. Hem d'aconseguir que el nostre Estatut d'Autonomia arreplegue el nou concepte de comunitat que pretenem: Una comunitat d'història, de cultura, de territori, però també de valors, de drets i de llibertats.

Hem d'ampliar els drets polítics, cívics i socials de tots els valencians; hem de fer que el nivell competencial s'elevi substantivament; hem d'aconseguir que els mecanismes de finançament dignifiquen la tasca política del govern valencià; hem d'afirmar-nos com la nacionalitat històrica que som, com eixa nacionalitat que, conscient de la seua

singularitat i també dels valors compartits, aposta per un espai polític nítid, per un autogovern amb competències plenes.

L'Estatut ha de ser una ferramenta de ciutadania, com ha de ser una ferramenta per a la defensa dels nostres interessos a Espanya i en el món. Sense cap desconsideració cap al vell principi de la fraternitat o al nou de la solidaritat, la Comunitat Valenciana ha de situar-se en l'espai espanyol, europeu i internacional com un àmbit coherent en les seues intencions i en les seues reivindicacions.

La nostra tasca, ja siga des del govern o des de l'oposició, ha de ser la d'afirmar la singularitat de la nostra Comunitat, ajudant així a la construcció de l'Estat plural. En definitiva, reformar l'Estatut és encaixar adequadament la peça valenciana en l'Estat espanyol; situar a la Comunitat Valenciana on es mereix per història i per voluntat.